

Fra permisjon til pensjon: Hva må du tenke på?



Av Tone Westgaard

Som ansatt i forsvaret er du automatisk medlem i Statens pensjons kasse (SPK). I utgangspunktet må du være i lønnet stilling for å opptjene pensjonsrettigheter i SPK. Det vil si at du faktisk jobber i den stillingen du er ansatt i. Det hender at det blir aktuelt å søke permisjon fra den faste stillingen, for eksempel for å jobbe med noe annet eller ta videre utdanning. For deg som vurderer å søke permisjon fra din faste stilling bør du være oppmerksom på at det kan få konsekvenser for din videre opptjening i pensjonskassen og din mulighet til å pensjonere deg. Vi skal se litt på permisjonsmulighetene og hvilke konsekvenser de vil få for deg og pensjonen din.

Permisjonsavtalen

Som medlem i SPK er du også omfattet av den såkalte Permisjonsavtalen. Dette er en avtale som er inngått mellom Departementet og hovedsammenslutningene og som skisserer hvordan permisjoner med og uten lønn skal medregnes i SPK. Hele permisjonsavtalen finner du i Statens personalhåndbok kapittel 9.17.

Avtalen fastsetter den tiden som kan medregnes som pensjongivende tjenestetid i SPK når du har hel eller delvis permisjon, eller annet tilsvarende midlertidig fravær uten lønn.

De permisjonene som kan gi medregning av tjenestetid er listet opp i avtalen, og vi kan her bare nevne noen få eksempler.

- Omsorgspermisjon for barn. Her kan det regnes med inntil 4 år permisjon.
- Arbeid for internasjonale organisasjoner i utlandet Her kan det regnes med inntil 5 år permisjon.

Med internasjonale organisasjoner i utlandet menes organisasjoner hvor flere land er representert, og hvor den norske stat har særlige interesser, f.eks. organisasjoner innenfor FN, EU/EØS og NATO. Hvis du søker permisjon som kan være omfattet av permisjonsavtalen og vil ha pensjonsopptjening under permisjonen, må arbeidsgiver først innvilge permisjonen og så melde til SPK at permisjon er gitt i henhold til permisjonsavtalen. I tillegg kreves det at du er medlem i norsk folketrygd i hele permisjonstiden din. Under hele permisjonen vil du også være sikret med hensyn til uførhet og død.

Det betyr at dersom du blir syk og ufør i permisjonstiden vil du likevel ha fulle rettigheter med hensyn til uførepensjon. Dersom du dør i permisjonstiden vil etterlatte få utbetalt gruppelivs-erstatning som om du var i jobb, og de vil kunne få eventuell etterlattepensjon.

Permisjon uten permisjonsavtalen

I forsvaret har du også mulighet til å få permisjon fra stillingen din uten at det er i henhold til permisjonsavtalen. Forsvaret har egne retningslinjer for forskjellige permisjoner som ikke kommer inn under permisjonsavtalen. Hvis du søker permisjon fra din stilling utenfor permisjonsavtalen vil du ikke få medregnet permisjonstiden som opptjening til alderspensjon. Du vil fortsatt ha rett til uførepensjon, gruppelivs-erstatning og etterlattepensjon – men bare i inntil to år. Hvis permisjonen varer lenger enn to år, blir du regnet som at du har sluttet i stillingen, og du mister retten til disse ytelsene. Det har altså betydning for pensjonsopptjeningen i SPK hva slags permisjon du søker og får fra din stilling i forsvaret.

Overgang til pensjon etter permisjon

Dersom du ønsker å gå direkte fra permisjon til pensjon kan du det på to betingelser:

- Pensjoneringen skjer innenfor to år fra permisjonens start
- og det er fem år eller mindre til aldersgrensen for stillingen når permisjonen starter

Denne begrensningen gjelder enten permisjonen er gitt i henhold til permisjonsavtalen eller ikke. Hvis du har permisjon lenger enn to år og ønsker å gå direkte over til pensjon kan du altså ikke det, men må gå tilbake i stilling i minst en måned før du kan gå over til pensjon.

Pensjonering etter 85-års regelen

Hvis din alder og din samlede tjenestetid i offentlig tjenstepensjon til sammen er minst 85 år, har du mulighet til å fratrukke tre år før aldersgrensen for stillingen. Her må det presiseres at når vi vurderer om 85-års regelen er oppfylt vil vi ikke forhøye tjenestetiden opp til nærmeste hele år. Her regnes med reelle år, måneder og dager.

Overgang til pensjon etter permisjon gitt uten medregning av tjenestetid

Hvis 85-års regelen er oppfylt kan du gå direkte fra permisjon til pensjon innen to år fra start av permisjon.

Et eksempel:

Født: 01.01.1958

Aldersgrense: 60 år

Ansatt: 01.01.1987

Går ut i permisjon: 01.02.2013.

Ønsker å gå over på pensjon fra fylte 57 år og tenker at 85-årsregelen er oppfylt fordi det er 28 år siden du ble ansatt. Det kan du IKKE. Din tjenestetid blir regnet fram til permisjonens start i 2013, og du har bare 26 års tjenestetid som sammen med en alder på 57 år ikke oppfyller 85-årsregelen.

Overgang til pensjon etter permisjon gitt i henhold til permisjonsavtalen

Det samme eksempelet som ovenfor vil gi mulighet til å gå direkte fra permisjon til pensjonering dersom permisjonen er gitt i henhold til permisjonsavtalen. Da vil permisjonstiden blir regnet med i tjenestetiden og 85-års regelen er oppfylt.